

Øvelser til kapitel 3: Kønsidentitet og kønsidentifikation

Øvelse 9: Køn i hverdagssproget

I og med at vores anvendelse af sproget kan bidrage til at fastholde en snæver og stereotyp forståelse af køn eller bidrage til at skabe en mere nuanceret forståelse af køn, er det relevant at forholde sig undersøgende til de professionelle sprogbrug vedrørende køn. I denne øvelse skal I observere lærere eller pædagoger i sammenhænge, hvor de er sammen med børnene/de unge eller i en situation, hvor de diskuterer børnene/de unge indbyrdes (fx en pædagogisk dag på arbejdspladsen). Når I observerer, skal I notere hvordan han, hun, dreng, pige, mand, kvinde, prinsesse, ridder eller andre kønnede kategorier indgår i de professionelle sprog og i hvilke sammenhænge barnet, den unge, børnenes navne eller andre kønsneutrale beskrivelser af børnene eller de unge anvendes.

Når I har afsluttet jeres observationer, skal I gennemlæse jeres noter og forholde jer til følgende:

- I hvilke sammenhænge indgår der kønnede kategorier i de professionelle sprog? Hvilke betydninger knytter der sig til de professionelle anvendelse af de kønnede kategorier?
- I hvilke sammenhænge indgår der kønsneutrale kategorier i de professionelle sprog? Hvilke betydninger knytter der sig til de professionelle anvendelse af kønsneutrale kategorier?
- Hvordan tror I de professionelle anvendelse af henholdsvis kønnede kategorier og kønsneutrale kategorier får betydning for børnenes eller de unges kønsforståelse og kønsidentitet?

Fremlæg jeres observationer, analyser og refleksioner. Analyserne kan danne grundlag for en diskussion af, hvad der efter jeres mening bør karakterisere en kønsbevidst pædagogisk praksis, og hvilke kompetencer det forudsætter hos de professionelle.

Øvelse 10: Kønnede narrativer

Med udgangspunkt i en konstruktivistisk forståelse, skal I undersøge, hvordan børn eller unge forhandler køn i samspil med jævnaldrende, fx i børnehaven, til børnefødselsdage, i ungdomsklubben, til svømmetræning eller andre steder, hvor børn eller unge er deltagende i sociale sammenhænge. I jeres observationer af børnene eller de unges sociale samspil kan I rette jeres opmærksomhed mod følgende:

- Hvordan indgår kønnede markører i børnene eller de unges indbyrdes samspil?
- Hvordan eksperimenterer og udfordrer børnene eller de unge stereotype kønsforestillinger gennem deres samspil med hinanden?
- Hvordan reagerer børnene eller de unge på hinandens ideer og forståelser af køn?

På baggrund af jeres observationer skal I reflektere over, hvordan køn er genstand for børnenes eller de unges indbyrdes forhandlinger. I jeres videre analyse skal I forholde jer til følgende:

- Hvilke kulturelle fortællinger om køn trækker børnene eller de unge på i deres forhandlinger om køn?
- Hvordan spiller de kulturelle fortællinger sammen med børnene eller de unges personlige fortællinger?
- Hvad kan I bruge jeres indblik i børnene eller de unges forhandlinger af køn til i jeres professionelle virke?

Jeres analyser skal danne afsæt for en fælles diskussion, hvor I skal præsentere konkrete eksempler på børn eller unges indbyrdes forhandlinger af køn og diskutere, hvordan jeres viden om børn og unges forhandlinger af køn kan anvendes i jeres professionelle arbejde med børn og unge.